

Vergaderjaar 2009–2010

32 156

Monumentenzorg

Nr. 19

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 april 2010

Met deze brief wil ik u informeren over het nationale kader «Instandhouding en restauratie van beschermde historische monumenten: staatssteunkader voor monumentenzorg». Dit onlangs door de Europese Commissie goedgekeurde kader geeft helderheid over het staatssteunaspect bij de steun voor instandhouding en restauratie van monumenten.¹

Indien bij subsidie of andere steun ten behoeve van een monument sprake is van staatssteun dient deze steun voor goedkeuring te worden voorgelegd aan de Europese Commissie. Op grond van de cultuurexceptie en de geringe invloed op de interne markt werd deze staatssteun doorgaans door de Commissie goedgekeurd.

Vorig jaar namen de aanvragen van individuele staatssteun ten behoeve van monumenten van zowel rijk als enkele provincies en gemeenten flink toe. Vanuit de Europese Commissie (hierna: de Commissie) kwam het verzoek aan Nederland om tot een overkoepelende regeling te komen die een kader kan bieden voor steun aan de instandhouding en restauratie van monumenten en om die regeling vervolgens door de Commissie te laten goedkeuren. De beoordeling van individuele steunmaatregelen nam namelijk zowel voor de Commissie als voor de Nederlandse overheden veel tijd in beslag, terwijl de Commissie een beoordeling van algemene uitgangspunten bij steun in verband met monumentenzorg voldoende acht. OCW heeft daarop in samenspraak met de Ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), Wonen, Werken en Integratie (WWI) en de Permanente Vertegenwoordiging in Brussel een op de uitgangspunten van het Besluit rijkssubsidiëring instandhouding monumenten (Brim) geïnspireerd staatssteunkader gemaakt: «*Conservation and restoration of protected historical monuments: national framework for compensation*». Omdat het kader betrekking heeft op het verstrekken van steun door alle overheden zijn hiervoor ook VNG en IPO geconsulteerd.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

De Commissie heeft dit kader op 15 december 2009 goedgekeurd voor een periode van 5 jaar (tot en met 31 december 2014).¹

Impact van het staatssteunkader voor monumentenzorg

Steun van alle Nederlandse overheden voor de instandhouding en restauratie van monumenten die binnen de kaders van de regeling blijven, behoeven in het vervolg niet meer in Brussel aangemeld te worden in verband met staatssteun. Steun die voldoet aan het kader wordt nu door de Commissie beschouwd als verenigbare staatssteun.

Kern van de zaak is dat de gesubsidieerde werkzaamheden enkel en alleen instandhouding en herstel van monumentale waarden mogen betreffen, dat slechts kosten voor steun in aanmerking komen die noodzakelijk zijn voor de instandhouding van het monument en dat de eigenaar nooit voor meer dan 100% van de kosten van het behoud van het monument gecompenseerd mag worden.

De goedkeuring van de Commissie betekent een vermindering van administratieve lasten (met bijbehorend oponthoud) voor nieuwe instandhoudings- en restauratieprojecten, zowel voor gemeenten, provincies als rijk. Ook eigenaren en marktpartijen weten waar ze aan toe zijn. Steun voor die projecten is immers gekwalificeerd als verenigbare staatssteun indien wordt voldaan aan alle voorwaarden van het kader. Hiermee komt een einde aan jarenlange discussies in de praktijk of individuele monumentensubsidie formeel meldingsplichtige staatssteun is en dus voorgelegd moet worden aan de Europese Commissie.

Het staatssteunkader is oorspronkelijk in het Engels aangeboden aan de Commissie en is inmiddels vertaald als «Instandhouding en restauratie van beschermde historische monumenten: staatssteunkader voor monumentenzorg». BZK draagt, in overleg met VNG en IPO, zorg voor de communicatie richting de decentrale overheden.

U vindt de vertaling als bijlage bij deze brief gevoegd.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
J. M. van Bijsterveldt-Vliegenthart

¹ Beschikking N 606/2009 van 15 december 2009.